

PRIMA CONFLAGRAȚIE MONDIALĂ ȘI INTRAREA ROMÂNIEI ÎN RĂZBOI

FIRST WORLD CONFLAGRATION AND ROMANIA'S ENTRY INTO THE WAR

Colonel (ret.) prof. univ. dr. Benone ANDRONIC *
(Academy of Romanian Scientists, 3 Ilfov, 050044, Bucharest, Romania)
General de brigadă (ret.) conf. univ. dr. Vasile CREȚ**

Rezumat: Autorii articolului, studiind materiale bibliografice din străinătate, cât și cele ale unor analiști militari români, scot în evidență aspecte ale preliminariilor și desfășurării Primului Război Mondial, mai puțin cunoscute, pentru a reaminti că, atunci când rațiunea existențială a unor națiuni, se bazează pe dreptul forței, se poate ajunge la conflicte armate, care astăzi pot duce la distrugerea umanității pe Planeta Albastră.

Analizând desfășurarea evenimentelor primei conflagrații mondiale, autorii articolului subliniază că, în istoria civilizației de pe Terra, într-un nou război mondial (al treilea) nu va mai fi unul clasic, ci unul nuclear când nu va exista nici învingător și nici învins, transformând Planeta într-un imens deșert radioactiv, lipsit de viață.

Analiza cauzelor, care au dus la izbucnirea și desfășurarea primei conflagrații mondiale scot în evidență că, o parte dintre acestea se manifestă și astăzi, fapt ce le-a conferit și le conferă viabilitate chiar și astăzi, mai ales acum când unele mari puteri, prin violență, își doresc întoarcerea în timp, pentru a-și reface influența pierdută asupra unor teritorii și națiuni.

Noi, cei de astăzi, știm că nu pe calea cuceririi unor teritorii, utilizând forța armată, s-a instaurat pacea mondială, ci prin voința națiunilor de a trăi în frontierele statelor lor liber și independente.

Cuvinte cheie: Primul Război Mondial, cauze, naționalism, alianțe militare, zone de operații, lupte, pierderi umane.

Abstract: The authors of the article, studying bibliographical materials from abroad, as well as those of Romanian military analysts, emphasize less known aspects of the preliminaries and the unfolding of the First World War, in order to remind that when the existential rationale of some nations is based on the right of force, it can lead to armed conflicts, which today can lead to the destruction of humanity on the Blue Planet.

Analyzing the course of the events of the first world conflagration, the authors of the article emphasize, highlighting that in the history of civilization on Earth, in a new world war (the third) will no longer be a classic one, but a nuclear one when there will be neither winner nor loser, turning the Planet into a huge radioactive, lifeless desert.

---

* Profesor universitar, membru corespondent al Academiei Oamenilor de Știință din România, email: benoneandronic@yahoo.com

** Conferențiar universitar la Universitatea din Oradea, email: vasilecret@yahoo.com

An analysis of the causes that led to the outbreak and conduct of the first world conflagration shows that some of these causes are still manifest today, which has given them and continues to give them viability even today, especially now that some great powers, through violence, are seeking to go back in time to restore their lost influence over territories and nations.

We of today know that it was not by conquering territories through the use of armed force that world peace was established, but by the will of nations to live within the borders of their free and independent states.

Keywords: *World War I, causes, nationalism, military alliances, areas of operations, fighting, casualties.*

Introducere

Izbucnirea Primului Război Mondial a avut ca pretext asasinarea pe 28 iunie 1914, a arhiducelui Franz Ferdinand, prinț moștenitor al coroanei Austro-Ungariei, precum și a soției sale Sophia de Chatek, Ducesă de Hohenberg, de origine cehă, care sosise la Sarajevo pentru a lua parte la manevrele militare din Bosnia, în vederea atacării Serbiei.

Autoritățile austro-ungare au susținut că guvernul sârb ar fi pregătit și înarmat un grup de cincisprezece asasini, cunoscut sub numele *Mâna Neagră* sau *Uniunea sau Moartea*, o societate secretă fondată de naționaliști pro-sârbi.

Cauzele atentatului își aveau originea în existența statutului de colonie impus Bosniei și Herțegovinei de către Austro-Ungaria și care făcea corp comun cu lupta slavilor de sud, pentru dreptul la autodeterminare și constituirea statului unitar¹.

Trebuie menționat un lucru important și anume că la începutul anului 1914, generalul austriac Conrad von Hötzendorf, scria generalului Moltke, șeful statului major imperial german, că Franța și Rusia nefiind pregătite de război, un război preventiv împotriva Serbiei era extrem de necesar.

Prințul moștenitor avea proiecte numeroase: el spera să atragă regatul României de bună voie în imperiul Habsburgilor, arătând românilor că acesta era singurul mod de a ajunge la întregirea națională² și, în același timp nu-i iubea pe unguri și ura Italia.

1. Preparativele izbucnirii războiului

În iunie 1914, Ballplatz-ul, Ministerul de externe austro-ungar, a făcut un nou pas, străduindu-se să demonstreze, într-un memoriu făcut cunoscut și Berlinului, că situația monarhiei devenise intolerabilă în Balcani, subliniind ideea de a ataca Serbia cât mai repede, din dorința Vienei de a încorona politica sa începută în epoca Congresului de la Berlin, continuată în vremea crizei bosniace și acelei balcanice³.

¹ Mircea Mușat, Ion Ardeleanu, *De la statul geto-dac la statul Român unitar*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1983, p. 433.

² Take Ionescu, *Originile războiului, Depoziția unui marton*, București, 1915, p.13.

³ Prince LICHTENOWSKY, *VERS L'ABIME, Rapports de Londres, Souvenirs et Autres Écrits*, Payot, Paris, 1929, p.113.